

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست کلان

تحلیل پایداری گردشگری مذهبی در روستاهای دارای امامزاده

نمونه موردی: شهرستان مشهد

مریم قاسمی، استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه فردوسی مشهد

سید هادی کهنه پوشی، دانشجوی دوره دکتری رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه فردوسی مشهد^۱

Kohnepushi@ut.ac.ir

سمیه برادران، کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

شفیقه احمدی، دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام نور مشهد

چکیده:

امروزه پایداری به عنوان پارادایم حاکم بر توسعه اهمیت زیادی پیدا کرده است. با توجه به اهمیت گردشگری در توسعه نواحی روستایی دارای امامزاده، تحقیق حاضر به بررسی و تحلیل سطوح پایداری گردشگری در روستاهای دارای امامزاده شهرستان مشهد در سه بعد با ۲۰ متغیر و ۴۳ شاخص می پردازد. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده و با استفاده از تکنیک رتبه بندی بر اساس تشابه به حل ایده آل به سطح بندی روستاها از نظر پایداری گردشگری پرداخته است. به منظور تحلیل داده ها از نرم افزارهای Spss, Excell و به منظور نمایش توزیع فضایی پایداری در روستاهای امامزاده از نرم افزار Gis استفاده شده است. بر اساس نتایج تحقیق، از مجموع ۱۵ روستای دارای امامزاده در سطح شهرستان مشهد ۷۳.۳ درصد از نظر گردشگری در شرایط ناپایدار، ۲۰ درصد نیمه پایدار و ۶.۷ درصد پایدار می باشند. با توجه به عدم پایداری گردشگری در ۷۳.۳ درصد روستاهای دارای امامزاده، توجه بیشتر به مقوله پایداری گردشگری روستاهای مذکور ضروری است. بررسی ضریب تغییرات (C.V.) حاکی از نابرابری در توزیع متغیرهای گردشگری از جمله توزیع گردشگر، درآمد بقاع و هزینه های انجام شده در بقاع است که سطوح نابرابر پایداری گردشگری در روستاهای دارای امامزاده را ایجاد نموده است. با توجه به اینکه هدف از توسعه ایجاد بهترین شرایط برای همه ی نواحی است، لذا برنامه ریزی صحیح برنامه ریزان توسعه در راستای کاهش تفاوت و نابرابری ها ضروری است.

کلید واژه: امامزادگان، شهرستان مشهد، تاپسیس، گردشگری مذهبی، پایداری

۱- طرح مساله

^۱ نویسنده مسئول